

Desmantellament de la caserna del Carme (1965)

CRÒNICA SOCIAL. Manresa, finals de gener de 1965. La caserna del Carme està de trasllat. Els soldats carreguen en camions les pertinències i objectes del quarter i posen fi a una estada de més de cent anys a l'antic convent del Carme. A la dreta de l'edifici es veu el portal inacabat de la nova església del Carme, beneïda el 1959.

Foto: Antoni Quintana

Fundat l'any 1308, el convent del Carme va ser el primer complex monàstic a instal·lar-se a Manresa. El conjunt conventual estava format per dos cossos en forma d'"ela" adossats a l'església gòtica. El primitiu claustre medieval va ser substituït per un d'estil classicista, probablement durant el segle XVIII. Els carmelites van habitar-lo fins que, amb la desamortització de Mendizábal (1836), els béns de la comunitat foren incorporats al fisc. L'estat cedí l'església del Carme al bisbat, que el 1868 inicià els tràmits perquè esdevingués la segona parròquia de la ciutat. L'any 1936 fou enderrocada per les Brigades d'Atur Forçós creades pel Comitè Antifeixista de Manresa i bastida "ex-novo" a partir de 1952. El convent, en canvi, va passar a mans de l'Ajuntament, que inicialment l'utilitzà com a escola. Les aules devien estar-s'hi pocs anys, atès que en el plànol de Manresa d'Antoni Rovira i Trias (1847) l'edifici ja figura com a caserna militar.

Fins a l'any 1965, va servir com a seu de les tropes destinades a Manresa. La guarnició de la ciutat acostumava a estar composta d'un batalló d'infanteria, tot i que en moments puntuals va arribar a acollir més soldats i armament. De fet, sembla que el 1917 l'espai havia esdevingut insuficient i es van haver de fer obres d'ampliació, que es van allargar set anys. Entre els contingents destacats a la caserna al llarg de la seva història hi figuren diversos cossos d'infanteria de muntanya, com el de Caçadors de Muntanya de Reus, que s'hi va estar entre 1906 i 1932, bo i esdevenint un dels més emblemàtics. El 1949, la plaça de Manresa va convertir-se en

seu de la 42a divisió, amb els batallons Barcelona V i Catalunya IV, fins que el 1965 una reestructuració de l'exèrcit va obligar a traslladar les tropes cap a Berga i Lleida. A partir d'aquell moment els edificis de la caserna van quedar abandonats i van patir alguns esfondraments. El 1989 es van iniciar els treballs de reconversió de l'espai, que va donar lloc un any després a l'Alberg del Carme i a la plaça del Mil·lenniari. Les obres van comportar la demolició de bona part del conjunt, tot i que també es van conservar i integrar alguns elements com les arcades del claustre.